(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

Neuvoston yhteinen kanta 2003/444/YUTP, 16 päivältä kesäkuuta 2003, kansainvälisestä rikostuomioistuimesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 15 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Oikeusvaltion lujittaminen ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä rauhan ylläpitäminen ja kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklan määräysten mukaisesti on unionille keskeisen tärkeää ja ensiarvoista.

(2) Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntö tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2002, ja tuomioistuin on nyt täysin toimintakykyinen.

(3) Kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat ratifioineet Rooman perussäännön.

(4) Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön periaatteet ja tuomioistuimen toimintaperiaatteet vastaavat täysin unionin periaatteita ja tavoitteita.

(5) Tuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat vakavat rikokset ovat kaikkien jäsenvaltioiden yhteinen huolenaihe, ja jäsenvaltiot toimivat päättäväisesti yhteistyössä niiden ehkäisemiseksi ja lopettaakseen niihin syyllistyneiden henkilöiden rankaisematta jäämisen.

(6) Rooman perussäännössä ilmaistut kansainvälistä rikosoikeutta koskevat periaatteet ja säännöt olisi otettava huomioon muissa kansainvälisissä oikeudellisissa välineissä.

(7) Unioni on vakuuttunut siitä, että maailmanlaajuinen liittyminen Rooman perussääntöön on Kansainvälisen rikostuomioistuimen täysipainoisen toiminnan kannalta keskeisen tärkeää. Se katsoo sen vuoksi, että on rohkaistava aloitteita, joilla pyritään edistämään perussäännön hyväksymistä, edellyttäen, että ne ovat perussäännön muodon ja hengen mukaisia.

(8) Rooman perussäännön täytäntöönpano edellyttää käytännön toimenpiteitä, joille Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi annettava täysi tukensa.

(9) Toimintasuunnitelma, joka katsottiin tarpeelliseksi kansainvälisestä rikostuomioistuimesta 11 päivänä kesäkuuta 2001 vahvistetun yhteisen kannan 2001/443/YUTP ([1]) jatkotoimeksi mm. Euroopan parlamentin 28 päivänä helmikuuta 2002 tuomioistuimesta antamassa päätöslauselmassa, hyväksyttiin 15 päivänä toukokuuta 2002, ja sitä voidaan tarvittaessa mukauttaa.

(10) On erityisen tärkeää, että Rooman perussäännön muodostama kokonaisuus säilytetään.

(11) Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta 30 päivänä syyskuuta 2002 antamissaan päätelmissä yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvosto on laatinut päätelmien liitteenä olevat periaatteet suuntaviivoiksi jäsenvaltioille, kun nämä tarkastelevat mahdollisten sopimusten tai järjestelyjen tarpeellisuutta ja kattavuutta vastauksena ehdotuksiin, jotka koskevat henkilöiden kansainväliselle rikostuomioistuimelle luovuttamisen ehtoja.

(12) Edellä todetun perusteella yhteinen kanta 2001/443/YUTP olisi ajantasaistettava ja laadittava uudelleen.

(13) Tätä yhteistä kantaa olisi tarkistettava jatkuvasti.

(14) Euroopan unionille on tärkeää, että liittyvät maat soveltavat tätä yhteistä kantaa ja assosioituneet maat Romania, Bulgaria ja Turkki sekä EFTA-maat yhtyvät siihen, jotta sillä olisi mahdollisimman suuri vaikutus,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN KANNAN:

1 artikla

1. Kansainvälinen rikostuomioistuin on sen tuomiovaltaan kuuluvien vakavien rikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi keskeinen keino edistää kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamista ja ihmisoikeuksien kunnioittamista ja siten osaltaan turvata vapaus, turvallisuus, oikeudenmukaisuus ja oikeusvaltion periaatteen noudattaminen sekä vaikuttaa rauhan säilyttämiseen ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti.

([1]) EYVL L 155, 12.6.2001, s. 19, yhteinen kanta sellaisena kuin se on muutettuna yhteisellä kannalla 2002/474/YUTP (EYVL L 164, 22.6.2002, s. 1).

2. Tämän yhteisen kannan tavoitteena on tukea tuomioistuimen tehokasta toimintaa sekä jouduttaa maailmanlaajuista tukea tuomioistuimelle edistämällä mahdollisimman laajaa liittymistä Rooman perussääntöön.

2 artikla

1. Edistääkseen tavoitetta mahdollisimman laajasta liittymisestä Rooman perussääntöön Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot pyrkivät kaikin tavoin edistämään tätä kehitystä siten, että ne ottavat aina, kun se on asianmukaista, kolmansien valtioiden, valtioryhmittymien tai asianomaisten alueellisten järjestöjen kanssa käytävissä neuvotteluissa tai poliittisissa vuoropuheluissa esille kysymyksen perussäännön mahdollisimman laajasta ratifioinnista tai hyväksymisestä tai siihen liittymisestä ja sen täytäntöönpanosta.

2. Unioni ja sen jäsenvaltiot edistävät maailmanlaajuista liittymistä perussääntöön ja sen täytäntöönpanoa myös muilla tavoin, kuten hyväksymällä aloitteita tiedon jakamiseksi perussäännön arvoista, periaatteista ja määräyksistä sekä siihen liittyvistä välineistä. Unioni tekee tarvittaessa yhteistyötä muiden asianomaisten valtioiden, kansainvälisten instituutioiden sekä valtioista riippumattomien järjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa tämän yhteisen kannan tavoitteiden edistämiseksi.

3. Jäsenvaltiot jakavat kaikille asianomaisille valtioille omat kokemuksensa perussäännön täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä ja antavat tarvittaessa muutakin tukea tämän tavoitteen toteuttamiseksi. Ne antavat pyydettäessä teknistä ja tarvittaessa taloudellista tukea perussääntöön liittymiseksi ja sen täytäntöönpanemiseksi tarvittavaan lainsäädäntötyöhön kolmansissa maissa. Perussääntöön liittymistä tai yhteistyötä tuomioistuimen kanssa harkitsevia valtioita kannustetaan ilmoittamaan unionille näissä pyrkimyksissä ilmenneistä vaikeuksista.

4. Unioni ja sen jäsenvaltiot yhteensovittavat eri valtioille tai valtioryhmittymille tuomioistuimen hyväksi antamansa poliittisen ja taloudellisen tuen tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi. Tätä varten kehitetään ja sovelletaan tarvittaessa maa- ja aluekohtaisia strategioita.

3 artikla

Tukeakseen tuomioistuimen riippumattomuutta unioni ja sen jäsenvaltiot erityisesti:

— kannustavat sopimusvaltioita suorittamaan nopeasti ja täysimääräisesti vahvistettujen osuuksiensa siirron tuomioistuimen tilille sopimusvaltioiden kokouksen tekemien päätösten mukaisesti;

— tekevät kaikkensa, jotta jäsenvaltiot allekirjoittaisivat ja ratifioisivat tuomioistuimen erioikeuksia ja vapauksia koskevan sopimuksen mahdollisimman pian, ja kannustavat myös muita valtioita allekirjoitukseen ja ratifiointiin;

— pyrkivät tarvittaessa tukemaan tuomareiden, syyttäjien, virkailijoiden ja asianajajien koulutusta ja avustamista tuomioistuimen toimintaan liittyvissä asioissa.

4 artikla

Neuvosto sovittaa Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden 2 ja 3 artiklan täytäntöönpanoa koskevat toimet tarvittaessa yhteen.

5 artikla

1. Unioni ja sen jäsenvaltiot seuraavat tiiviisti tuomioistuimen kanssa Rooman perussäännön mukaisesti tapahtuvan tehokkaan yhteistyön kehitystä.

2. Tässä yhteydessä ne kiinnittävät edelleen tarvittaessa kolmansien valtioiden huomion neuvoston 30 päivänä syyskuuta 2002 kansainvälisestä rikostuomioistuimesta antamiin päätelmiin ja niiden liitteenä oleviin EU:n pääperiaatteisiin, ottaen huomioon ehdotukset sopimuksiksi tai järjestelyiksi henkilöiden tuomioistuimelle luovuttamista koskevien ehtojen osalta.

6 artikla

Neuvosto panee merkille, että komissio aikoo, tarvittaessa asiaan kuuluvin yhteisön toimenpitein, suunnata toimintansa siten, että tämän yhteisen kannan mukaiset tavoitteet ja ensisijaiset toimet toteutuvat.

7 artikla

1. Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä varmistaakseen, että sopimusvaltioiden kokous toimii saumattomasti kaikilta osin.

2. Sopimusvaltioiden kokouksen perustamassa hyökkäysrikoksia käsittelevässä erityistyöryhmässä käytävien neuvottelujen aikana jäsenvaltiot pyrkivät siihen, että meneillään oleva työ saadaan valmiiksi, ja tukevat Rooman perussäännön ja Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan muodon ja hengen mukaisia ratkaisuja.

8 artikla

Neuvosto tarkistaa tätä yhteistä kantaa tarvittaessa.

9 artikla

1. Neuvosto panee merkille, että Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro aikovat soveltaa tätä yhteistä kantaa sen hyväksymispäivästä.

2. Puheenjohtajavaltio pyytää assosioituneita maita Romaniaa, Bulgariaa ja Turkkia sekä EFTA-maita yhtymään tähän yhteiseen kantaan.

10 artikla

Yhteinen kanta 2001/443/YUTP kumotaan ja korvataan tällä yhteisellä kannalla. Viittauksia yhteiseen kantaan 2001/443/YUTP pidetään viittauksina tähän yhteiseen kantaan.

11 artikla

Tätä yhteistä kantaa noudatetaan päivästä, jona se hyväksytään.

12 artikla

Tämä yhteinen kanta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 16 päivänä kesäkuuta 2003.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
G. PAPANDREOU